

Pécsi Tudományegyetem képzéértékelési eljárása a szőlész-borász mérnöki alapképzési szak vonatkozásában

A MAB Testület 2026/5/IX/3. sz. határozata

Iktatószám: MAB/305-4/2026

A MAB Testület **nem támogató** döntést hozott a szőlész-borász mérnöki alapképzési szak (képzés nyelve: magyar, munkaforma: nappali) képzéértékelési eljárásában.

A Testület által elfogadott kollégiumi indoklás a MAB Testület határozatához

A szakot felépítő tudományterületek, ismeretkörök és azok kreditarányai jelenlegi formájukban nem minden elemükben felelnek meg a képzési és kimeneti követelményekben (KKK) meghatározott elvárásoknak. Ennek következtében a tanterv csak részben alkalmas a képzési célok teljes körű megvalósítására, illetve nem biztosítja valamennyi előírt kompetencia kiegyensúlyozott és megfelelő mélységű elsajátítását. A probléma elsősorban az alapozó természettudományos ismeretek szerkezetében és arányaiban azonosítható. A kémiai és biológiai alapozás hangsúlyosan és jól körülhatárolható módon jelenik meg a képzésben, ugyanakkor a klasszikus mérnöki alapozó diszciplínák, különösen a matematika, fizika és informatika önálló és strukturált formában nem szerepelnek a képzési programban. E területek több esetben összevont vagy közvetett módon jelennek meg, például a „Biológiai adatkezelés és biostatisztika alapjai” tantárgy keretében, amely önmagában nem biztosítja ezen alapismeretek megfelelő mélységű és differenciált elsajátítását.

A matematika, fizika és informatika korlátozott megjelenése azért jelent problémát, mert ezek a területek alapvető szerepet töltenek be a mérnöki szemlélet, a kvantitatív gondolkodás, az adatelemzési készségek és a modellezési kompetenciák kialakításában.

Tartalmi és strukturális szempontból kérdéses továbbá a „Szőlő- és borágazat fejlődéstörténete és kulturális öröksége” tantárgy besorolása a megalapozó ismeretek közé. A tantárgy tartalma kulturális, gazdasági és ágazati kontextust biztosító, szakmai-specifikus ismeretként értelmezhető, mintsem klasszikus természettudományos vagy mérnöki alapozó tárgyként, ezért jelenlegi elhelyezése szakmai szempontból nem indokolt. A tantervben emellett egyes, a szakterület szempontjából meghatározó agrárismeretek megjelenése sem egyértelműen beazonosítható. A szőlőkörtan, rovar- és agrometeorológia témakörei többnyire csak közvetett módon jelennek meg, és nem minden esetben követhetők egyértelműen a tantárgyi tematikákban. Ez csökkenti annak átláthatóságát, hogy a kapcsolódó szakmai kompetenciák milyen módon és milyen mélységben kerülnek fejlesztésre. Például az „Integrált és ökológiai szőlőtermesztés” tantárgy célkitűzése ugyan utal a legfontosabb kártevők és kórokozók megismerésére, azonban ezek részletes szakmai tartalma az elméleti és gyakorlati ismeretek szintjén már nem jelenik meg egyértelműen. Emiatt nehezen megítélhető, hogy a hallgatók valóban megszerzik-e az ehhez kapcsolódó gyakorlati és alkalmazott ismereteket a KKK-ban elvárt szinten.

A KKK-ban meghatározott kompetenciaelemek elérésének biztosítása a képzési terv alapján részben igazolható, ugyanakkor a kompetenciamátrix és a tantárgyleírások összevetése alapján több esetben elsősorban formális megfelelés azonosítható. A kompetenciamátrix ugyan lefedi a KKK-ban meghatározott kompetenciákat, azonban a tantárgyi tematikák részletezettsége nem minden esetben támasztja alá egyértelműen az adott kompetenciák tényleges fejlesztését. Kiemelhető példaként a b10 kompetencia (növényvédelmi ismeretek), amely több tantárgyhoz is hozzárendelésre került – például a „Növénytan és növényélettan alapjai” tárgyhoz –, ugyanakkor a kapcsolódó tantárgyleírásokban nem jelennek meg explicit és strukturált növényvédelmi tartalmak. Ennek következtében a kompetencia tényleges elsajátításának alátámasztása jelen formájában nem biztosított. Az a4 kompetencia (rovar- és agrometeorológiai ismeretek) teljesülése szintén nem igazolható egyértelműen a vizsgált tantárgyak alapján. A „Szőlőtermesztés biológiai és ökológiai alapjai” tantárgy elsősorban általános biológiai és ökológiai összefüggéseket tárgyal, azonban nem tartalmaz konkrét növényvédelmi vagy agrometeorológiai ismereteket. A „Szőlőfajta-ismeret” tantárgy főként morfológiai és genetikai jellemzőkre fókuszál, míg a „Szőlőtermesztés technológiája és gyakorlata” tantárgy esetében sem azonosítható strukturált rovar- és agrometeorológiai tartalom. Hasonlóképpen, a „Tápanyag-gazdálkodás és talajvédelem” tantárgy elsősorban a talaj–növény kapcsolatrendszerre koncentrálna, és nem tér ki közvetlenül növényvédelmi vagy meteorológiai összefüggésekre. Az a14 kompetencia (agrárpolitikai ismeretek) és az a16 kompetencia (a K+F+I tevékenység agrárgazdaságban betöltött szerepe) tantervi megjelenése szintén nem tekinthető teljeskörűen igazoltnak. Az agrárpolitikai ismeretek egyes tárgyakra ugyan érintőlegesen megjelennek – elsősorban jogi és környezetgazdálkodási összefüggésekben –, azonban nem alkotnak önálló és strukturált ismeretkört. A kutatás-fejlesztési és innovációs tevékenység agrárgazdasági szerepéhez kapcsolódó

tartalmak a tantárgyleírásokban nem azonosíthatók egyértelműen. Bár a képzés tartalmaz kutatási jellegű elemeket, például szakdolgozat-készítést, ezek önmagukban nem helyettesítik az innovációs rendszerek, a kutatás-fejlesztés és a technológiatranszfer célzott oktatását.

A képzési struktúrában rendelkezésre áll mobilitási ablak. A megadott szakirodalom releváns, igazodik a képzési programhoz, és tartalmazza az elmúlt 5 évben született tudományos munkákat, nemzetközi forrásokat, adatbázisokat, saját jegyzeteket és digitális tananyagokat.

Az alkalmazott értékelési módszerek és eljárások alkalmasak a hallgatói tudás és teljesítmény objektív és megbízható mérésére. A záróvizsga alkalmas a hallgatói tudás és szakmai teljesítmény komplex értékelésére. A diplomamunka készítésének folyamata intézményi szinten szabályozott.

A szakfelelős tudományos fokozattal rendelkező, az intézményben teljes munkaidőben foglalkoztatott AT oktató. A szakfelelős egyidejűleg egy alapképzési szakért felel. A szakfelelős a szak tartalmához illeszkedő, elismert szakmai referenciával rendelkezik.

A törzsanyag ismeretköreinek intézményi felelősei közül legalább a fele tudományos fokozattal rendelkezik. A törzsanyag oktatóinak legalább háromnegyede az intézmény saját alkalmazottja. A szakmai ismeretkörök felelősei igazolt szakmai gyakorlattal rendelkeznek. A törzsanyag ismeretköreinek intézményi felelősei legfeljebb három ismeretkörért felelősek.

A gyakorlati foglalkozások vezetőinek (az intézményen belüli, terep- és külső gyakorlatokat kivéve) legalább a fele teljes munkaidőben foglalkoztatott oktató. Az intézmény belső szabályozással rendelkezik az oktatói kör szakmai relevanciájának és a képzési célokkal való összhangjának rendszeres felülvizsgálatára.

A tanulmányi tájékoztató – beleértve a kreditrendszert, vizsgarendet stb. – elérhető a hallgatók számára. A képzéshez szükséges szakterületi infrastrukturális alapfeltételek rendelkezésre állnak. Az intézményi könyvtári állomány biztosítja a kötelező és ajánlott szakirodalmi jegyzékben szereplő művek elérhetőségét valamennyi hallgató számára.

I.1.-I. 2. A tanterv, a tantárgyi programok, tantárgyleírások szakmai tartalmának megfelelése	
A szak képzési és kimeneti követelményeiben (KKK) leírtak	nem felel meg
A szakmai tartalmak (tantárgyleírások, megadott szakirodalmak) biztosítják-e a képzési cél, az előírt kimeneti kompetenciák (tudás, képesség, attitűd, autonómia és felelősség) elérését az adott képzési időn belül.	nem felel meg
I.3. A tervezett képzési folyamat, a módszerek, eszközök, eljárások megfelelése	
a) A tanulástámogatás intézményi eszközrendszere (tananyag, segédletek, tutor/mentor rendszer), az oktatási módszertan (ismeretátadási módok) korszerűsége, alkalmassága a hatékony ismeretszerzésre.	megfelel
b) A gyakorlati képzés összhangja a szak orientációjával, körülményei, szervezettsége az intézményben zajló és az intézményen kívüli (szakmai gyakorlat) képzés során.	megfelel
c) Az ismeretellenőrzési, értékelési módszerek, eljárások (beleértve a záróvizsgát is) alkalmassága a valós hallgatói tudás és teljesítmény mérésére.	megfelel
II. A képzés személyi feltételei	
II.1. A szakfelelős megfelelése	megfelel
II.2. A szakon oktatók	
a) A felelősök (ismeretkör, ill. ismeretkörbe nem tartozó, önálló tantárgy felelősei) megfelelése	megfelel
b) A szak összes intézményi oktatójának, a teljes oktatói körnek a megítélése	megfelel
III. Szakterületi infrastrukturális feltételek	

Infrastrukturális alapfeltételek (tanterem, előadóterem, laboratóriumok, műhelyek, gyakorlóhelyek és felszereltségük) és az oktatási eszköztárak (számítástechnikai, oktatástechnikai ellátottság stb.), valamint a (intézményi és azon kívüli) gyakorlati képzés feltételei.	megfelel
Könyvtári ellátottság és a szolgáltatások, kötelező szakirodalmak elérhetősége, szakdolgozatok elkészítésének feltételei, tanulást segítő eszközök, tankönyv, jegyzet ellátás stb. (idegen nyelven folyó képzésben az adott idegen nyelvű anyaggal).	megfelel
A szakhoz kapcsolódó szakterületi tudományos háttér, a tanulmányok doktori képzésben történő folytatására való felkészítés	megfelel

Budapest, 2026. május 29.

Dr. Szilágyi János Ede
a MAB elnöke